

Obecný spravodaj

BAJANY

Č. 71, ročník 3/ 2022

Jeseň je čarovné obdobie plné farieb, dozrievajúcich plodov, ale aj zmien počasia. Je aj predzvesťou zimy, ktorá prináša do našich príbytkov pokoj a dni oddychu. Jeseň prichádza pomaly, po horúcich letných dňoch sa k nám vkráda so svojim chladným počasím. Okrem chladnejšieho počasia prináša aj začiatok školského roka. S príchodom jesene sa mení aj príroda. Ulice sú plné opadaného lístia, ktoré vytvára farebné koberce. Štebotavé lastovičky postupne čoraz viac utíchajú a odlietajú prečkať tuhú zimu do teplých krajín. Ostatné zvieratká nelenia a usilovne znášajú do svojich brlohov zásoby potravy, ktoré im pomôžu prečkať mrazivú zimu. Jeseň vplýva v istej miere aj na ľudí. Dni sú čoraz kratšie, slniečka menej a aj studený vietor začína vystrkovať rožky. Niektorí ľudia počas jesene upadajú do depresí a jesenného ničnerobenia. Jeseň je veľmi zaujímavé ročné obdobie so svojskou atmosférou, preto si ju vychutnávajme, podľa možnosti, čo najlepšie.

Slovo na úvod...

Vážení občania, čitatelia Obecného spravodaja,

všimli ste si, že leto sa pomaly končí? Všimli ste si, že sa skôr stmieva, že hlavne noci sú už chladnejšie? Áno, nastáva zmena, ročné obdobia si vymieňajú svoje miesta. Horúce a suché leto vystriedala sychravá jeseň. Pomaly zberáme úrodu z našich záhrad, ktorá sa nám urodila počas leta. Niečo nás potešilo, niečoho máme menej kvôli extrémnemu suchu. Ale čo už, počasie nedokážeme ovplyvniť.

Letné mesiace sú typickým dovolenkovým obdobím. Aj počas týchto mesiacov sme pracovali a zabezpečovali sme chod obecného úradu. Po dlhšej pauze kvôli covidovej pandémie sme v auguste zorganizovali oslavy Dňa obce. Išlo nám hlavne o to, aby sa občania

zabavili a odreagovali od každodenných povinností. Myslím, že oslavy splnili náš zámer a všetci ste sa príjemne zabavili.

V materskej škole sa vykonávali upratovacie práce, aby jej priestory boli pripravené na nový školský rok. Pokračovali aj práce na menších obecných službách, TSP, KC...Bližšie informácie sa dozviete v jednotlivých príspevkoch našich pracovníkov. Prajeme vám príjemné chvíle strávené pri čítaní nášho – vášho Obecného spravodaja. Nastávajúce mesiace prežite hlavne v zdraví, v pohode a v príjemnej jesennej atmosfére. Nech sa vám všetkým darí.

Redakcia Obecného spravodaja

O práci OcÚ...

Vážení občania,

je koniec septembra. Máme za sebou tri štvrtiny kalendárneho roka 2022. Skončilo nám teplé a nadmieru suché leto. Máme jeseň. Ak leto bolo suché, jeseň už vo svojom začiatku doháňa to, čo nám chýbalo počas celého leta – voda. Prší a nevie prestať. Uvidíme, čo nám prinesú najbližšie dni, najbližšia budúcnosť. Ak nemáme zobratú úrodu, v najbližších dňoch by sme tak mali urobiť. Mali by sme pripraviť pôdu a posiať, vytvoriť podmienky pre oziminy a tým položiť základ pre budúcu úrodu.

Vážení občania,

je zložitá doba. Nevieme, čo nás čaká. Prognózy nie sú dobré, nesľubujú pre nás nič dobré. Ceny potravín a všetkých tovarov rastú. Neobyčajne rýchlo rastú ceny energií. Budeme mať dostatok plynu? Budeme mať s čím topiť? A čo električka, benzín, nafta? Zmietame sa v neistote. Nikto nám nič nepovie a ak, tak pošepky a neoverene. O mieri sa nehovorí, ale o vojne áno. Čo z toho bude...?!

Vážení občania,

tak ako v minulosti, ani v uplynulých troch mesiacoch sa život na obecnom úrade nezastavil. Pracovali sme, robili sme podľa našich schopností a možností.

V prvom rade naša snaha smerovala k udržiavaniu poriadku na verejných priestranstvách. Napriek obmedzenému počtu pracovníkov sa nám to darilo vďaka prírode – vďaka suchu. Podarilo sa nám pri komunitnom centre splniť posledné kritérium na fungovanie „KC“ a to personálne zabezpečenie. Pracovníčky začali pracovať, s prácou pribúdajú prvé

úspechy. Je potrebné, aby občania, komunity si uvedomili, že sú tu pre nich vytvorené priestorové a materiálne podmienky s príslušným personálnym obsadením.

Aby si zvykli, že je vypracovaný systém, rozvrh práce, ktorý je nemenný, systematický, pravidelný, že je pre nich a má im slúžiť, že pracovníčky budú pre občanov, pre skupiny, pre komunity, počnúc deťmi, cez mládež, končiac dospelými, pripravovať akcie, podujatia, ktorých sa môžu zúčastňovať. Komunitné centrum už od svojho otvorenia však poslúžilo občanom pri príprave súkromných akcií, pri posedeniach, oslavách, svadbách...Tak to má byť. Majetok obce má slúžiť občanom obce a uľahčovať im život. V budove „KC“ bolo potrebné urobiť bezpečnostné zabezpečenie a tiež zriadiť pripojenie na internet.

Ako tak spätne, s odstupom času, hodnotím, môžem povedať, že po trojročnej prestávke sa nám podarilo na dobrej úrovni pripraviť oslavy **Dňa obce**. Občania mali možnosť posediť si, porozprávať sa, popočúvať hudbu, spev, zatancovať si. To všetko bolo spestrené občerstvením a dobrým gulášom. Tí najmenší – deti

sa mohli zabaviť s ujom Ľubom, či na kolotoči alebo na skákacom hrade, čo im urobilo nemalú radosť. Podarilo sa nám tiež udržať tradíciu **futbalového turnaja**. Ten organizačne pripravil a zabezpečoval p. Milan Kopor – poslanec OZ. Okrem športového zápolenia si účastníci pochutili na guláši a dobrom pivečku, porozprávali sa a posedeli si. Všetci boli odmenení vecnými cenami, poďakovaním za účasť v podobe listiny a tričkom

s emblémom obce. Bolo to pekné a nezabudnuteľné popoludnie.

Svojimi prvými akciami vstúpilo do povedomia občanov **komunitné centrum**. Ku Dňu detí, dňa 5. 7. pripravilo súťaž a zábavu pre radosť našich najmenších. Všetkých potešili maličkosti, pozornosti, ceny, ktoré obdržali. Radosť našim deťom spôsobili aj cyklopreteky a rôzne športové súťaže – kop loptou na bránku, zábava na skákacom hrade...I tu boli odmenení balíčkami s drobnosťami, sladkosťami, tričkom s emblémom obce, loptičkou či inou maličkosťou.

Na pamäti sme museli mať, že 1. september je začiatok školského roka a obec ako zriaďovateľ má za povinnosť pripraviť MŠ na začiatok školského roka.

V chronologickom prehľade vám prinášam ucelený obraz o práci obecného úradu:

6.7. – KC kontrola – koordinátorka Mgr. M. Chromá

- TSP – výberové konanie – neúspešné

7.7. – návšteva štátneho tajomníka Ministerstva pôdohospodárstva Ing. M. Kováča

8.8. – 2. Zasadnutie OZ

13.7. – vypracovanie smernice o užívaní KC

14.7. – porada k príprave a výstavbe cyklotrás

- postrek proti burine – chodníky v obci

15.7. – KC – doplnenie kuchynského riadu na počet 50 osôb

18.7. – dosadenie vyschnutých stromčekov a kríkov – Ing. Mihálik

19.7. – školenie pracovníčok KC v Michalovciach
- porada s pracovníkmi KC

21.7. – 22.7. – StaMi – odstránenie kolaudačných závad
- vyúčtovanie KC a TSP

22.7. – práce spojené s úpravou dvora a cestnej priekopy pri cerkvi

24.7. – 30. výročie postavenia cerkvi

25.7. – list PPA ohľadom malého ihriska

27.7. – predĺženie platnosti stavebného rozhodnutia na malé ihrisko

1.8. – 10.8. – mulčovanie – vykosovanie verejných priestorov

1.8. – 6.8. – prípravy spojené s oslavami Dňa obce

4.8. – 5.8. – montáž poplašného zariadenia KC

5.8. – porada pracovníkov OcÚ k oslavám Dňa obce

- porada poslancov OZ k oslavám Dňa obce

8.8. – poriadok po oslavách Dňa obce – vyhodnotenie

- 9.8. – Ing. Mašlonka – kataster portál
- KC – pedikúra
- 10.8. – vykosenie – úprava cesty vetvy
„B“
- 15.8. – začiatok vykosovania starého cintorína
- 18.8. – porada k príprave komunálnych volieb na OÚ Michalovce
- 19.8. – Orange – stavebné povolenie – optokábel
- 22.8. – 27.8. – práce spojené s úpravou veľkého ihriska na futbalový turnaj
- práce spojené s prípravami na futbalový turnaj
- práce spojené s prípravou cyklopretekov a súťaží pre deti – KC
- 23.8. – výberové konanie TSP
- 24.8. – oprava rozbitého kolotoča na školskom dvore
- 26.8. – 31.8. – príprava na začiatok školského roka, úpravy školského dvora,
odstránenie nedostatkov a chýb, výzdoba
- 27.8.- FUTBALOVÝ TURNAJ starí páni+mladí páni)
- CYKLOPRETEKY – súťaže pre deti – KC
- 30.8. – 31.8. – porada starostov
- 5.9. – MŠ – začiatok školského roka
- 6.9. – Prešov – Ing. Uram, projektový manažér-
práce na budove ZŠ, chodníky –
pokračovanie, nájomné malometrážne byty
- 7.9. – zasadnutie členov OkVK
- 8.9. – porada pracovníkov OcÚ
- 12.9. – školský dvor – úprava pieskoviska –
uloženie dlažby po obvode
- 19.9. – Pozemkové úpravy – dokončenie výsadby zelene – Ing. E. Cichý
- korekcia hlas. lístkov – OSO- zapisovateľ a predseda OkVK
- 20.9. – KC – kontrola – koordinátorka Mgr. M. Chromá
- Denný stacionár – MUDr. O. Copák – po dohode bola ukončená činnosť –
odvoz nábytku
- 21.9. – valné zhromaždenie VVS v Košiciach

22.9. – Pozemkové úpravy – Ing. E.

Cichý – konzultácia výkresov –
výsadba zelene

- KC – napojenie internetu – T – com

27.9. – Ing. E. Cichý+ projektant- prípravy k prácam – pozemkové úpravy

28.9. - Prešov – Ing. Uram, projektový manažér- práce na budove ZŠ, chodníky

– pokračovanie, nájomné malometrážne byty

29.9. – KC – príprava pre podklad na uloženie stolov a lavíc

- T – com – návšteva – stretnutie – príprava pre práce spojené s
posilnením pre optokábel

Vážení občania,

z mojej strany ako starostu obce asi toľko k prácam
za tri uplynulé mesiace.

O niekoľko dní sa uskutočnia Komunálne voľby
spojené s voľbami do samosprávnych krajov, kde
budeme voliť nových predstaviteľov obce a kraja.
Prajem vám, aby ste rozhodovali a volili uvážene,
aby naša obec naďalej smerovala k lepšiemu
a ďalej sa rozvíjala.

Do ďalších mesiacov vám prajem všetko dobré

Bc. František Genco, starosta obce

Komunitné centrum o svojej práci...

Milí čitatelia,

aj v tomto jesennom období sa vám prihovárime z Komunitného centra Bajany a chceme vás informovať, čo sa nám podarilo a čo ešte pre vás chystáme.

Naše KC poskytuje sociálne služby, ktoré reagujú na aktuálne a dlhodobé potreby občanov v obci, ktoré doteraz chýbali.

Našu činnosť sme zamerali hlavne na záujmové aktivity formou jednorazových a opakovaných voľnočasových aktivít, sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov.

Záujmová činnosť:

Cieľom záujmových činností je osvojenie si zmysluplného trávenia voľného času, zabezpečenie rozvoja zručností, znižovanie výskytu sociálno-patologických javov a rizikového správania u detí a mládeže, podpora budovania vzájomných vzťahov medzi deťmi, mládežou a dospelými z rôznych cieľových skupín. K obľúbeným záujmovým činnostiam patria športové aktivity. Práve preto sme v spolupráci s OcÚ zorganizovali komunitnú aktivitu: **Detské cyklopreteky**. Účasť nás veľmi potešila. Lákadlom pre deti bol určite skákací hrad, tiež medaile a balíčky s odmenami za vytrvalosť. Detský smiech a radosť boli zas odmenou pre nás. Týmto chceme všetkým zúčastneným poďakovať, že prispeli k takejto skvelej atmosfére a tešíme sa na ďalší ročník cyklopretekov.

K obľúbeným pravidelne opakovaným aktivitám u žien patrí Zumba a u mužov Stolný tenis. Podarilo sa nám dohodnúť 1x za mesiac služby pedikérky, p. Szabovej z V. Kapušian.

Ak máte záujem o niektorú z týchto aktivít, môžete nás navštíviť v KC alebo zavolať nám na t.č. **0905 682 536** a upresníme vám detaily.

Plánujeme usporiadať Jesenné tvorenie v spolupráci s MŠ, kde si môžete vytvoriť jesennú dekoráciu podľa svojich predstáv a vyrezávanie tekvic s deťmi, ktorá bude spojená so súťažou o najkrajšiu tekvicu.

Sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov:

Cieľom je poskytnúť klientom pomoc v rôznych situáciách. Je to aj o poskytovaní rád a relevantných informácií. Klientom pomáhame s vyhľadávaním voľných pracovných miest, so spracovaním žiadostí, životopisov, motivačných listov a príprava klientov na pracovné pohovory. V oblasti financií spolupracujeme s „Bezplatnou dlhovou poradňou“ v Michalovciach.

KC poskytuje pomoc na požiadanie každému občanovi, napríklad aj s vypísaním a zaslaním úradných žiadostí, vypísaním poštových poukazov, s telefonickou komunikáciou s úradmi či s objednávaním liekov a podobne.

Komunitné centrum môžu navštevovať deti, mládež, dospelí, rodiny s deťmi aj seniori. KC je priestor na stretávanie sa a realizáciu spoločných aktivít pre vás a s vami.

Tešíme sa na vaše využívanie služieb Komunitného centra Bajany každý pracovný deň od 7:00 do 15:00 alebo podľa dohody.

Mgr. Dominika Agárdi, garant KC

UoZ nemali prázdniny...

Vážení občania,

čas plynie naozaj veľmi rýchlo. Asi sme sa už nadobro rozlúčili s horúcimi letnými dňami a máme pred sebou sychravé jesenné dni. Ako keby nám jeseň chcela vynahradiť nedostatok vlhky počas leta. Vraví sa , že jeseň je veľmi čarovné ročné obdobie, no musím sa priznať, že mňa veľmi neočarila. Nič mi však neostáva, iba rešpektovať tento zaužívaný a nemenný kolobeh prírody.

Na menších obecných službách sme mali zamestnaných štyroch UoZ. Koncom septembra sme jedného UoZ museli vyradiť, nakoľko prestal mať nárok na vyplácanie DvHN. Ostali nám teda traja UoZ, na

pleciach ktorých leží udržiavanie všetkých verejných priestorov a všetky práce potrebné pre obec. Počas letných mesiacov sme sa venovali hlavne koseniu. Vykosovali sa obecné cintoríny, kostolné dvory, dvor RS,

priestor pri KC, priekopy a priestory mimo obce...Kvôli extrémnemu suchu sme pravidelne polievali vysadené stromčeky pozdĺž asfaltovej cesty vetvy „B“ smerom k starému a novému cintorínu. Aj okolie týchto mladých stromčekov bolo pravidelne vykosované. Na dvore materskej školy sa opravilo detské športové náradie, vymenili sa dosky. Na všetkých týchto zariadených bol obnovený náter. Upravili sme aj okolie pieskoviska uložením dlažby.

Ešte nám ostáva na túto dlažbu uložiť dosky, aby sme zabezpečili väčšiu bezpečnosť pre našich najmenších. V mesiaci júl sme pracovali na upratovaní zadného dvora OcÚ, nakoľko začiatkom augusta obec plánovala oslavy Dňa obce. Tesne pred oslavami naši pracovníci pripravili stoly, lavice, označenia, vyčistili sa priestory, kde sa mali oslavy konať. Vzápätí po oslavách sme všetko uviedli do pôvodného stavu.

O dva týždne neskôr sme pracovali na úprave veľkého ihriska a jeho priestorov kvôli organizovaniu futbalového turnaja a cyklopretekov pre deti.

Vďaka dotácii od spoločnosti Nafta, a. s., cez nadáciu EPH sme dostali finančné prostriedky na zriadenie oddychovej zóny pri Komunitnom centre. Finančných prostriedkov sme dostali menej, ako sme žiadali, takže nepostavíme všetko, čo sme plánovali. Aj napriek tomu sme začali s prácami na výstavbe prístupových chodníkov a plôch, na ktorom budú uložené lavice a stoly. Počasie nás síce brzdí v začatej práci, ale verím, že sa nám ju do udaného termínu podarí ukončiť.

Pri príležitosti sviatku Pamiatky zosnulých plánujeme vykosiť starý a nový cintorín, tak ako každý rok, a tiež vyčistiť kontajner na novom cintoríne. Ostávajú nám jesenné práce, rez ruží, zazimovanie letničiek, vyhrabávanie lístia a ďalšie práce podľa potreby.

Všetkým našim občanom prajem do ďalších mesiacov veľa zdravia a veľa príjemných zážitkov pri prechádzkach jesennou prírodou.

Ibolya Bosnyáková, koordinátorka MOS

Z práce TSP...

Vážení občania,

prihováram sa vám ako nová TSP pracovníčka. Moje meno je Bc. Ľubica Adamová, viacerých z vás poznám ako rodičov žiakov školy v Pavlovicach nad Uhom, kde som doposiaľ pracovala.

S niektorými z vás som sa mala možnosť stretnúť a zoznámiť sa v kancelárii na obecnom úrade, alebo tiež v teréne počas oboznamovania sa s obcou. Veľmi sa teším na spoluprácu s vami a verím, že spoločne vždy nájdeme cestu k vyriešeniu vašich problémov či starostí. Do zamestnania som nastúpila 1.9.2022, ale aj v predchádzajúcich dvoch mesiacoch TSP vykonávala svoju činnosť a pomáhala vám pri riešení vašich životných situácií. Aj naďalej budeme pokračovať v poskytovaní sociálnych služieb v týchto oblastiach:

Bývanie:

Zameriavame sa na riešenie nelegálneho bývania na cudzích pozemkoch, pomoc pri písaní splátkových kalendárov, pomoc pri vybavení príspevku na bývanie, konzultácie a poradenstvo pri platbách za komunálny odpad, pomoc v krízových situáciách.

Zamestnanie:

Dlhodobá nezamestnanosť, miera nezamestnanosti, strata pracovných návykov má za následok závislosť na sociálnom systéme. V spolupráci s klientami vyhľadávame voľné pracovné pozície, pomáhame písať životopisy a žiadosti do zamestnania. Poskytujeme pomoc a poradenstvo pri príprave na pracovný pohovor. Môžete sa na nás obrátiť tiež s pomocou pri zaevodňaní sa na ÚPSVaR.

Prehľad voľných pracovných miest je zverejnený na nástenke vo vestibule novej zasadačky.

Zdravie: Budeme pokračovať v spolupráci s lekármi, najmä so zdravotným strediskom v Bežovciach, kde sú pacientmi väčšina našich klientov. Každý štvrtok dávame predpisovať lieky a nabíjame na nový systém dlhodobých receptov. Spolupracujeme s lekárňou „Kamilka“ Bežovce. Spolupráca s lekárňou je vždy ústretová a spoločne vždy dospejeme k spokojnosti našej a hlavne vašej. V prípade potreby doprevádzania k lekárovi sa stále môžete obrátiť na nás, pričom môžete počítať s fyzickou a psychickou podporou.

Vzdelávanie, sociálne – patologické javy:

Spolupráca s ZŠ a MŠ v riešení problémov s dochádzkou žiakov je aj naďalej súčasťou našej práce. V spolupráci s rodičmi sa snažíme obmedziť záškoláctvo a iné sociálne- patologické javy. Povinnosť rodiča zapísať dieťa do školy je v niektorých prípadoch pozabudnutá a práve preto aj v tejto otázke vieme byť nápomocní a upozorniť rodiča na jeho povinnosť.

Sociálne zabezpečenie:

Vybavenie osobných dokladov, hľadanie kontaktov na štátne inštitúcie, pomoc s vybavením štátnych sociálnych dávok, príspevkov, povinných poistení, vyplňanie tlačív, vybavovanie invalidného, starobného, vdovského a sirotského dôchodku a mnoho ďalších vecí, s tým všetkým sa na nás môžete obrátiť.

Oblasť financií a hospodárenia:

Táto oblasť našej činnosti je smerovaná k riešeniu exekučných príkazov, alebo splátkových kalendárov. Na základe činností, ktoré tieto oblasti zahŕňajú je vidieť, že terénna sociálna práca je prínosom pre kvalitný život našich ľudí v obci. Verím, že aj sami pocítujete z našej strany ochotu pomáhať a teším sa na našu ďalšiu spoluprácu.

MŠ otvorila svoje brány...

Nie tak dávno sme sa všetci tešili, že konečne začnú prázdniny...a tie nám ubehli ako voda. Kým však deti boli na prázdninách, v materskej škole sa odstraňovali závady, upratovalo sa, poumývali sa všetky okná, na školskom dvore sa robili údržbárske práce na pieskovisku, preliezačkách a hojdačkách. Urobila sa jesenná výzdoba k začiatku školského roka.

Školský rok 2022/2023 sme úspešne zahájili **5.9.2022**. Tento školský rok sme začali s počtom **14 detí**. Tešíme sa tak z už zaučených detí, ako aj z novoprijatých, ktoré si na materskú školu ešte len zvykajú.

Personálne obsadenie:

Výchovno-vzdelávaciu činnosť vykonávajú 2 kvalifikované učiteľky predprimárneho vzdelávania.

Riaditeľka: Bc. Alica Salayová

Učiteľka: Nora Minčák

Prevádzkoví zamestnanci:

Vedúca ŠJ: Lívia Mižová

Kuchárka: Magdaléna Gencová

Ústretovým, láskavým,
priateľským a podnetným
prostredím chceme prebúdzat'
u detí aktívny záujem a chuť dívať sa okolo seba, ukázať
odvahu, čo všetko dokážu a zvládnu.
Cieľom by malo byť šťastné dieťa, ktoré sa do MŠ teší, a tak
už máme len jedno želanie - **aby nás bolo stále viac!**

Pre tento 1. polrok pripravujeme:

- vyrezávanie tekvič v spolupáci „KC“ (október)
- pečenie halloweenských koláčikov (november)
- Mikuláš (december)
- Vianočná besiedka (december)

s

Veríme, že sa nám v našich zámeroch bude dariť, a že naša práca bude k spokojnosti rodičov i detí.

Prajeme vám všetkým krásne prežitie jesenných dní

Bc. Alica Salayová, riaditeľka MŠ

O práci ŠJ...

Vážení občania,

dva mesiace krásnych a slnečných dní, čas prázdnin a oddychu sa skončili a nám sa začal nový školský rok 2022/2023.

Počas letných prázdnin sme sa snažili priestory materskej školy a kuchyne vylepšiť a upratať tak, aby sa naše detičky pri nástupe do škôlky cítili čo najlepšie. Umyli sme okná, aby cez ne prenikalo čo najviac slnečných lúčov, upratala sa celá jedáleň, skladové priestory a kúpilo sa nové náčinie potrebné pre prácu v kuchyni. Snažili sme sa, aby všetko žiarilo čistotou a aby spokojné boli naše detičky, ale aj ich rodičia.

V tomto školskom roku sa v našej školskej jedálni pripravuje strava pre 14 detí materskej školy a 4 zamestnancov. Zdražovanie potravín má dôsledky aj na školské jedálne, preto musíme variť tak, aby sme sa zmestili do predpísaného limitu. Keďže ceny prudko rastú, aj my sme museli od začiatku školského roka upraviť ceny obedov podľa platných finančných pásiem a sú nasledovné:

Materská škola - 1,54 €

Zamestnanci - 1,41 €

Strava sa uhrádza mesiac vopred a to do 15. dňa v mesiaci. Odhlasovanie zo stravy je deň vopred alebo do 8:00 hod., u vedúcej školskej jedálne alebo kuchárky osobne alebo telefonicky na číslo **MŠ 0905 761 353**.

Školská jedáleň je zapojená do programu školské ovocie. Tento program budeme naďalej realizovať aj v tomto roku, aby sme zmenili stravovacie návyky, podporili zdravú výživu a zvýšili spotrebu ovocia a zeleniny u detí.

Výhody školskej jedálne

Cieľom školskej jedálne je byť ďalšou formou zdravotnej výchovy, pretože podporuje rozvoj hygienických návykov a podporuje dobrú zdravú výživu.

Ďalšie výhody, ktoré treba zdôrazniť sú, že deti sa naučia správne používať príbory a obrúsky, a tiež sa naučia primeranému držaniu tela pri jedle. Okrem toho sa tiež naučia rešpektovať svojich spolužiakov a zamestnancov jedálne a spoločenskému správaniu sa pri stravovaní.

V týchto priestoroch sa rozvíjajú aj sociálne zručnosti. Naše deti trávia čas so spolužiakmi mimo triedy, v uvoľnenejšom a príjemnejšom prostredí. Môžu sedieť s novými priateľmi a budovať vzťahy s rôznymi ľuďmi, alebo posilňovať väzby s tými, ktorých už poznajú.

Na druhej strane nám ich nasmerovanie do školskej jedálne pomáha vyrovnávať našu prácu a voľný čas, ktorý trávime s našimi deťmi. Týmto spôsobom, vďaka novým zvyklostiam, ktoré sme získali v škole, môžeme s nimi tráviť kvalitný čas, bez toho, aby sa jedlá stali bojiskom. V skutočnosti je veľmi pravdepodobné, že keď získajú určité návyky v školskej jedálni, využijú ich a zovšeobecnia sa doma, pokiaľ budeme dodržiavať rovnaké pravidlá.

Našou úlohou bude počas celého roka aj naďalej zvyšovať kvalitu pripravovaných jedál a poskytovať našim stravníkom služby na stále vyššej úrovni.

Lívia Mižová, vedúca školskej jedálne

Opäť sa zvolebnieva...

Vážení občania,

Slovensko po prvý raz zažije spojené voľby. Voliči budú v jeden deň a v jednej volebnej miestnosti **v sobotu 29. októbra 2022 voliť do orgánov samosprávy obcí /OSO/a do orgánov samosprávnych krajov /OSK/.**

Na štvorročné volebné obdobie budeme vyberať starostov, primátorov, županov a poslancov mestských, miestnych, obecných a župných zastupiteľstiev. **Voľby sa budú konať od 7:00 do 20:00 hod.** Spolu bude vytvorených 6 010 volebných okrskov. Fungovať bude 49 okresných volebných komisií a 8 obvodných volebných komisií.

Do volieb ostáva necelý mesiac, preto ste do svojich schránok dostali oznámenia o konaní obidvoch volieb. Mená kandidátov sú zverejnené na webovej stránke obce www.bajany.sk a tiež na obecnej tabuli.

Prinášame vám základné informácie, podľa ktorých sa treba pri voľbách riadiť:

Právo voliť má občan Slovenskej republiky a cudzinec, ktorý má trvalý pobyt v obci a najneskôr v deň konania volieb dovŕši 18 rokov.

Každý má podľa adresy trvalého pobytu priradenú volebnú miestnosť a v každej miestnosti sa nachádza nástenka s informáciami o kandidátoch. Je potrebné si skontrolovať, kto odstúpil, pretože ak ho na volebnom lístku zakrúžkujete, váš hlas prepadne.

Volič sa po príchode do volebnej miestnosti preukáže okrskovej volebnej komisii predložením občianskeho preukazu alebo dokladu o pobyte pre cudzinca. Ak vám zdravotný stav neumožňuje prísť do volebnej miestnosti, môžete požiadať členov okrskovej volebnej komisie, aby prišli k vám domov.

Ako prebiehajú voľby

Okrsková volebná komisia

zakrúžkuje poradové číslo voliča v

zozname voličov pre voľby do orgánov samosprávnych krajov a vydá voličovi **prázdnu modrú obálku a dva hlasovacie lístky s modrými pruhmi** - jeden hlasovací lístok je pre voľby do zastupiteľstva samosprávneho kraja a jeden hlasovací lístok pre voľby predsedu samosprávneho kraja

Potom okrsková volebná komisia zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov pre voľby do orgánov samosprávy obcí a vydá voličovi **prázdnu bielu obálku a hlasovacie lístky** - jeden hlasovací

lístok pre voľby do zastupiteľstva, jeden hlasovací lístok pre voľby starostu. Na určenom mieste (za plentou) na volebných lístkoch zakrúžkujete čísla vybraných kandidátov. Pri voľbe starostu si vyberiete len jedného kandidáta. Počet poslaneckých kandidátov, ktorých môžete voliť, nájdete na volebnom lístku. Zakrúžkovať môžete menej kandidátov, nikdy však viac, než je povolené.

Potom volič vloží modrú obálku s hlasovacími lístkami do modrej schránky na hlasovanie pre voľby do orgánov samosprávnych krajov a bielu obálku do bielej schránky na hlasovanie pre voľby do orgánov samosprávy obcí. Ak vložíte obálku do nesprávnej schránky na hlasovanie, je takéto hlasovanie neplatné. Ak sa pri ich vyplňovaní pomýlite komisia vám musí poskytnúť náhradné volebné lístky.

Prajeme vám šťastnú ruku pri volebných urnách.

Mgr. Dominika Agárdi, predsedníčka OkVK Bajany

Ďakujeme...

Vážení spoluobčania, sme malá obec, ktorá nedisponuje vysokou čiastkou finančných prostriedkov. Ak chceme niečo urobiť, musíme žiadať o dotácie z rôznych zdrojov. Preto sa snažíme využiť možnosť získania finančných prostriedkov na základe vyhlásených výziev, do ktorých sa aktívne zapájame. Zareagovali sme aj na výzvu **Košického samosprávneho kraja** a vypracovali sme projekt na zorganizovanie Dňa obce, futbalového turnaja a cyklopretekov pre deti. Náš projekt bol úspešný a na základe zmluvy sme získali dotáciu vo výške 5 000, - €. Za poskytnutú finančnú čiastku srdečne

dakujeme **Košickému samosprávne kraju** aj v mene vás, občanov našej obce. Vďaka nej sa nám podarilo zorganizovať zaujímavé akcie, o úspechu ktorých svedčí vaša vysoká účasť.

Zareagovali sme aj na výzvu spoločnosti **Nafta a.s. cez Nadáciu EPH** a požiadali sme o dotáciu na zriadenie oddychovej zóny pri Komunitnom centre. Opäť sme boli úspešní. Nedostali sme síce žiadanú výšku finančných prostriedkov, ale aj 1 000, - € sú slušné peniaze, za ktoré urobíme aspoň časť z plánovaného projektu. Darcovi srdečne ďakujeme a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Naše poďakovanie tiež patrí aj **p. P. Dremmelovi** za veľký izbový kvet, ktorý našiel umiestnenie v Komunitnom centre. Zapadol do interiéru KC a ozdobil jeho vnútorné priestory.

Na druhej strane sa nám nepáči ničenie nášho spoločného majetku, sústavné drobné škody na detskom ihrisku pri MŠ a na ďalších verejných priestoroch. Prečo to poniektorí robia?

Na záver jedna myšlienka: „Ak cítime vďačnosť, naše telo sa uzdravuje, naše vedomie je celistvé, cítime sa naplnení. Sila vďačnosti je zázračný magnet, ktorý priťahuje všetko dobré a vedie nás na cestu splnených prianí...“

Bc. František Genco, starosta obce

Jesenné zamyslenie...

„Keby ste teraz dostali otázku: „Kde sa nachádza srdce?“, väčšina z vás by odpovedala, že v hrudi, na ľavej strane. Áno, máte pravdu...aj keď to nie je úplná pravda. Sú totiž dni, keď srdce môžeme cítiť na rôznych miestach. Niekedy ho cítime v hrdle, keď sme príliš vzrušení, iný deň ho cítime v žalúdku,

keď máme strach, alebo nás niečo bolí. Sú dni, keď nám rýchlo bije, ako keby chcelo vyskočiť z hrude. Sú dni, keď sa nám srdce mení na mozog a hovoríme si, že rozmýšľame srdcom. Ako dospievame, berieme srdce do dlaní a vkladáme ho do rúk iným.

Prichádzajú aj dni, keď máme pocit, že srdce strácame. A veru prídu aj dni, keď si uvedomíme, že nie každý má srdce...”

Snažme sa žiť tak, aby sme mali srdce vždy na správnom mieste. Vždy nasledujte svoje sny, čel'te svojim strachom, nestrácajte vieru a nádej. Oslavujte každý deň, milujte seba aj druhých, robte dobro a pomáhajte, pretože to, čo posielate do sveta, sa vracia. Učte sa z minulosti, šírte lásku do budúcnosti a buďte šťastní v prítomnosti...

Zdroj: internet, Odin – odkaz pre budúcnosť

Október-mesiac úcty k starším...

„Staroba sa nás týka.

Je prirodzenou súčasťou nášho života.“

V decembri v roku 1990 bol mesiac október vyhlásený Valným zhromaždením OSN za **Mesiac úcty k starším a 1. október za Medzinárodný deň starších**. Podľa aktuálnych štatistík žije dnes na celom svete viac ako 600 miliónov seniorov. Na Slovensku je to vyše 900 tisíc obyvateľov vo veku 60 a viac rokov, ktorí tvoria 17 % populácie. Prognóza do budúcnosti hovorí, že do roku 2025 sa počet seniorov zdvojnásobí a virtuálne dosiahne v roku 2050 dva bilióny. Podľa demografických odhadov Európskej komisie sa za 30 rokov staneme krajinou s najväčším percentom starých ľudí na dôchodku. V takto rýchlo starnúcom svete je potrebné podporovať aktívnu účasť starších na spoločenskom dianí, využiť ich skúsenosti a poznatky. Tak ako končí leto a začína jeseň, prichádza staroba nenápadne a pomaly. Nedá sa jej vyhnúť. Čas je neúprosný a dotkne sa každého z nás. Staroba je výzva a neznamena koniec životnej aktivity.

Staroba nie je choroba.

Z príležitosti mesiaca Október, mesiaca úcty k starším vám, všetkým seniorom v našej obci, želáme hlavne pevné zdravie, bystrú myseľ, úsmev na tvári, radosť zo života...Nech vaše ďalšie kroky sprevádza láska, úcta, pozornosť a vďačnosť nás všetkých

kolektív pracovníkov OcÚ Bajany

Jeseň je úžasná...

Jeseň je úžasná, farebná a trochu tajomná. Keď ste vonku na prechádzke s rodinou, možno z detských úst padnú aj otázky, týkajúce sa aktuálneho ročného obdobia. Vedeli by ste im odpovedať?

Prečo sú listy na jeseň farebné? Na jeseň sa zelené farbivo chlorofyl obsiahnuté v listoch rozkladá na červené a žlté farbivá. Krásnu farbu môžeme na stromoch vidieť najmä vtedy, keď je vlhké počasie. Ak je príliš suché, v liste neprebehne zmena farby a spadne ešte skôr, ako získa nový farebný šat. V tom prípade zostane po páde na zem hnedý.

A prečo vlastne listy padajú na zem? Stromy majú svoju vlastnú múdrosť. Dobre vedia, že v zime, keď podobne ako celá príroda odpočívajú, nebudú listy, ktoré im slúžia ako zásobáreň energie a vlhky, potrebovať. Obmedzia im prístup vody, až listy uschnú a odpadnú, aby na jar znovu vyrástli.

Prečo na jeseň púšťame drakov? Na jar je na púšťanie si šarkanov určite lepšie počasie, väčšia pravdepodobnosť, že bude fúkať príhodný vietor. A predsa na jar nikto s drakom von nepôjde, je to záľuba vyhradená jeseni. Prečo? Dôvodom je, že v minulosti už boli na jeseň skončené poľnohospodárske práce a deti mali čas vziať vlastnoručne vyrobeného šarkana a utekať s ním na polia či lúky, zatiaľ čo na jar museli pomáhať rodičom.

Prečo sa sviatok zosnulých oslavuje práve 2. novembra? Tento sviatok zaviedol benediktínsky mních Odillo v roku 998. Nadviazal tak na starý keltský sviatok Samhain, ktorým v noci z 31. 10. na 1. 11. začínal keltský nový rok. Symbolicky išlo o koniec svetla, tepla a dostatku a o nástup chladu a tmavej časti roka.

Prečo sa prelomu septembra a októbra hovorí babie leto? To vlastne nikto presne nevie. Babié vraj preto, že poletujúce pavučinky pripomínajú dlhé sivé vlasy starších žien. Babié leto tiež môže znamenať prestarnuté, odchádzajúce leto.

Prečo vtáci, ktorí na jeseň odlietajú do teplých krajín, presne vedia, kam sa majú vrátiť? Vtáci dobre vnímajú takzvaný zemský magnetizmus, Nevie sa celkom presne, kde majú vtáci magnetoreceptory umiestnené, každopádne im však spoľahlivo umožňujú vrátiť sa tam, odkiaľ prileteli. Receptory im „povedia“, v akej výške a kde presne sa nachádzajú. Schopnosť, ktorú my ľudia nikdy mať nebudeme.

Zdroj: internet

Prežite krásnu

a pohodovú jeseň

OBECNÝ SPRAVODAJ OBCE BAJANY, VYDÁVA OBEC BAJANY AKO ŠTVRŤROČNÍK

TLAČ: OBECNÝ ÚRAD BAJANY

NEPREDAJNÉ. VYDANÉ PRE INTERNÉ POTREBY OBCE BAJANY

